

Høringssvar vedr. forslag til lov om velfærdsaftaler

Dato: 2. marts 2021

Social- og Ældreministeriet har den 15. februar 2021 sendt et udkast til forslag til lov om velfærdsaftaler i høring.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar. Det har ikke været muligt at behandle høringssvaret politisk inden for tidsfristen, hvorfor der tages forbehold for senere politisk behandling.

www.kl.dk
Side 1 af 3

Formålet med velfærdsaftalerne

Med forslaget til lov om velfærdsaftaler får syv udvalgte kommuner i perioden 1. maj 2021 til 30. september 2024 hjemmel til at fravige lovgivning inden for dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet.

KL bakker entydigt op om lovforslagets formål om at øge kvaliteten og nærværet i velfærden ved at lægge mere ansvar ud lokalt. Det styrker kvaliteten til gavn for den enkelte borger at flytte balancen væk fra kontrol og detailstyring og hen mod fleksibilitet, faglighed, sund fornuft og lokal ledelse.

Med den yderligere frisættelse fra lovgivning og kommunal regulering får kommunerne, de enkelte tilbud, ledere og medarbejdere større handlerum til at gentænke tilrettelæggelsen af indsatserne på de udvalgte velfærdsområder, så de i højere grad tager udgangspunkt i lokale ønsker og faglige vurderinger. KL ser derfor frem til at følge de syv kommuners arbejde over de næste tre år og se den betydning, frisættelsen får for kvaliteten i indsatserne.

KL vil samtidig understrege vigtigheden af, at intentionerne med lovforslaget kommer til at gøre sig gældende på alle kommunale velfærdsområder i alle 98 kommuner.

Det er afgørende for KL, at velfærdsaftalerne ikke bliver en 'sovepude', men at der sideløbende pågår et arbejde med at videreudvikle kvaliteten på alle tre områder for alle kommuner. Der er allerede nu flere steder, hvor det er muligt at sætte ind med mere tillid og lokal ledelse uden at afvente forsøgene.

På skoleområdet har KL fx foreslået justeringer af minimumstimetallet, reglerne for elevfordeling i folkeskolen og Fælles Mål med henblik på at afbureaukratisere området og styrke den lokale fleksibilitet. Og på dagtilbudsområdet har KL aftalt med regeringen, at der skal laves en undersøgelse af kvaliteten i danske dagtilbud.

Dato: 2. marts 2021

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 2 af 3

På ældreområdet har KL ligeledes stillet en række forslag til, hvordan ældreplejen rustes bedst til fremtiden. Det gælder fx en ny, forenklet tilsynsmodel, et tættere samspil mellem visitationen og medarbejdere i driften og en mere systematisk udbredelse af faglige metoder, der understøtter sparring og refleksion i hverdagen.

Det er vigtigt, at disse og lignende forslag fortsat kan blive behandlet, imens forsøget står på.

KL vil desuden gøre opmærksom på, at der fortsat er behov for at styrke den lokale frihed på andre velfærdsområder end dagtilbudsområdet, skoleområdet og ældreområdet. Det gælder fx beskæftigelsesområdet og det specialiserede socialområde.

Tids- og procesplanen for velfærdsaftalerne

KL bakker op om regeringens intentioner med nærhedsreformen om at reducere unødvendigt bureaukrati. Derfor finder KL det også afgørende, at lovforslaget ikke pålægger kommunerne yderligere bureaukrati og administration.

Det er vigtigt, at de processer, der sættes i gang i forbindelse med velfærdsaftalerne, er præget af en høj grad af fleksibilitet. Det gælder fx kommunernes mulighed for løbende og nemt at kunne søge om frisættelse fra bestemmelser samt igangsætte og afprøve initiativer. Det er også i tråd med forsøgets hensigt om, at der lokalt skal være mulighed for afprøve løsninger og løbende gøre sig erfaringer.

Såfremt det er nødvendigt at fastlægge tidspunkter, hvor kommunerne kan søge om yderligere frisættelse, vil KL opfordre til, at den sidste mulighed for dette ikke er den 1. april 2022, jf. tidligere oversendte procesplan. Der vil med næsten to et halvt år tilbage af forsøget fortsat være behov for, at kommunerne kan gøre sig nye erfaringer i forhold til lovgivning, der begrænser de gode lokale løsninger. Det er desuden vigtigt, at en eventuel ansøgningsproces ikke bliver lang og omstændig.

KL finder det ligeledes afgørende, at den lokale gennemsigtighed i forhold til, hvilke kommunale regler de kommunale tilbud er friset fra, ikke medfører unødvendigt bureaukrati og øget centralisering. I bemærkningerne til lovforslagets § 6 fastslås det, at kommunens beslutninger efter lovens kapitel 4-6 skal fremgå af en samlet oversigt, gældende for både kommunale beslutninger og beslutninger foretaget i de enkelte tilbud. KL bemærker, at dette vil gå imod både aftalepartierne og kommunernes ønske om at lægge så meget frihed ud til de lokale tilbud som muligt. Flere af kommunerne efterspørger en tilgang, hvor man lokalt fastsætter få hegnsplæer, mens

resten vil være op til det enkelte tilbud. Såfremt kommunerne løbende igennem forsøget skal dokumentere, hvordan de enkelte tilbud vælger at gribe det an, vil det medføre uforholdsmæssigt meget administration. Det vil endvidere betyde, at processen i højere grad vil blive centraliseret stik imod ønsket om lokal frihed og fleksibilitet.

Dato: 2. marts 2021

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Evaluering af forsøgene

KL ønsker at understrege vigtigheden af, at erfaringerne fra de syv kommuner bliver samlet op på en måde, så de reelt set får effekt på lovgivningen og reguleringen på dagtilbudsområdet, folkeskoleområdet og ældreområdet, når forsøget er afsluttet. Det er således afgørende allerede fra forsøgenes igangsættelse at lægge sig fast på, hvilken viden der er behov for med henblik på, at erfaringerne vil kunne indgå i tilrettelæggelsen af den fremadrettede styring af områderne. Det er i den forbindelse vigtigt, at der afsættes den fornødne tid til at drøfte forventninger, tilgange, kvalitetsforståelser og brug af data i evalueringen, inden forsøgene sættes i gang.

Det er ligeledes vigtigt, at kommunerne i god tid inden velfærdsaftalernes ophør ved, hvilke lovgivningsmæssige rammer de skal agere indenfor efterfølgende.

Kommunale opmærksomhedspunkter

Foruden de generelle bemærkninger til lovforslaget henviser KL til de konkrete bemærkninger på hhv. dagtilbudsområdet, skoleområdet og ældreområdet, som de syv velfærdskommuner fremhæver i deres respektive høringssvar.

Med venlig hilsen

Hanne Agerbak
Kontorchef, Center for Social og Sundhed

Peter Pannula Toft
Kontorchef, Børn, Unge og Folkeskole